

Μικρά ῥίς, μικροὶ ὀφθαλμοί, μέγα δὲ στόμα, ἅτινα συνήθως μᾶς δυσχεροῦσι, ἀνήκουσιν εἰς εἶδος καλλονῆς, οὐχὶ τῆς ἡμετέρας καλαισθησίας, οὐχ ἥττον δὲ εἶναι καταδικαστέον, διότι ὄντως παρουσιάζεται ὡς εἶδος τι ἰδίου ἔχον κανόνας μὴ ἐπιδεκτικοὺς μεταβολῆς τινος.

Οἱ κανόνες δ' οὗτοι εἰσὶ τοσοῦτον σταθεροί, ὥστε μόνον διὰ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν γνώσεως οἱ ἐπιτήδαιοι ζωγράφοι δύνανται τὰς εἰκόνας αὐτῶν νὰ εἰκονίσωσι πανομοίως τῇ φύσει. Τοῦτο δὲ ἠνόει ὁ ἀπαράμιλλος Ναντέλ (Nanteuil) καυχώμενος ὅτι ἐπετύγχανε πάντοτε τὴν ὁμοιότητα, καὶ ὅτι εἶχε πρὸς τοῦτο κανόνας ἀσφαλῆς. «Ἦκουσά ποτε αὐτὸν λέγοντα, ὅτι ὑπάρχουσι χαρακτῆρες τινες ἐν τῷ προσώπῳ, οὓς ἀκριδέστατα πρέπει νὰ παρατηρῇ τις, διότι χρησιμεύουσιν ὡς μέτρον τοῖς λοιποῖς, καὶ ὅταν ἀκριδέστατα οὗτοι εἰκονισθῶσιν, ἡ ὁμοιότης ἐπιτεύχθη. Ἡρώτησα αὐτὸν ἡμέραν τινα ἂν δύναται νὰ ζωγραφίσῃ πρόσωπον ἀπὸν, ἐκ μόνης περιγραφῆς. — Ναί, μοι ἀπεκρίθη, ἀρκεῖ νὰ πείσῃς ἱκανὸς ν' ἀπαντήσῃτε κατ' ἀκριβείαν εἰς ὃ,τι ἤθελον σῆς ἐρωτήσῃ, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ ὅλον τὸ μυστήριον τῆς τέχνης μου.»

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

— Κατήχησις ἡ ἠθικοθρησκευτικὴ διδασκαλία πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων Ἰσραηλιτῶν νεανιῶν ἐπιδοκιμασία τοῦ ἐν Κερκύρα ἀρχιεραββίνου· ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Ἰ. Ναχαμούλης. Κερκύρα, τύποις τοῦ μεταφραστοῦ· 1870 16^{ον} σελ. 50.

Ἐν τῇ ἐποχῇ τοσαῦται κατὰ τῆς ταλαίνης Ἑλλάδος ἐκσφενδονίζονται ὕβρεις ἀπὸ μέρους τῶν φανατικῶν διωκτῶν τῆς καὶ μονονουχί ζητεῖται ἐπὶ πίνακος ἡ κεφαλὴ αὐτῆς, παρήγορον ἀληθῶς εἶναι νὰ δεικνύῃ τις ὅ,τι — ἔστω καὶ ἐλάχιστον — δύναται νὰ θέσῃ αὐτὴν εἰς τάξιν ἄνωτέραν πολλῶν ἐκ τῶν ὑβρίζόντων, οἵτινες ἐν ὑπερμεσοῦντι δεκάτῳ ἐννάτῳ αἰῶνι λυσσώδως καταφέρονται κατὰ τῶν ὁμοεθνῶν καὶ συμπολιτῶν αὐτῶν Ἰσραηλιτῶν. Παρ' ἡμῖν εὐτυχῶς δὲν συμβαίνει τοιοῦτό τι. Χθὲς ἔτι ἡ Κέρκυρα παρεῖχεν ἡμῖν τὴν εὐχάριστον ἡδονὴν τῆς ἐκλογῆς τριῶν Ἰσραηλιτῶν, τοῦ μὲν

πρώτου παρέδρου, τῶν δὲ δημοτικῶν συμβούλων τοῦ δήμου αὐτῆς. Ἴσως τινὲς ἐταράχθησαν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ, ἀλλ' ὅτι δικαία ἐγένετο ἀρκεῖ νὰ ὑποδείξωμεν ὅτι ὁ ἕτερος τῶν συμβούλων Κύριος Ἰωσήφ Ναχαμούλης εἶναι ὁ συντάξας καὶ ἐκδὸς ἐν τῇ τυπογραφίᾳ αὐτοῦ τὸ ἄνωτέρω βιβλιάριον. Ἐάν τις ἀναλογισθῇ ὅτι ἐν Κερκύρᾳ πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς συνέγραφον ἐν Ἰταλικῇ γλώσσῃ δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς παρήγορον νὰ βλέπωμεν βιβλίον προωρισμένον διὰ τὴν θρησκευτικὴν κατήχησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν παιδῶν γεγραμμένον ὑπὸ Ἰσραηλίτου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ; δὲν ἐγείρουσιν ἀληθῆ ἐνθουσιασμόν αἱ ἐξῆς λέξεις τοῦ ἀξιοτίμου ἀρχιεραββίνου Τεδέσκη συνιστῶντος τὸ βιβλίον αὐτὸ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνικῇ καταστάσει ἀπαιτεῖται ἵνα οἱ ἡμέτεροι νεανία οἰκαιοποιηθῶσι μετὰ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, μεταχειριζόμενοι αὐτὴν πρὸ πάντων ἐν τοῖς διδασκαλικοῖς ἀντικειμένοις.»

Ἡ ἐλευθερία μόνη κατορθοῖ τοιαῦτα θαύματα καὶ ἀπὸ τῆς ἐνδόξου ἡμέρας τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος βλέπομεν τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ἰσραηλίτας κτησαμένους τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα νὰ πάλλωσι διὰ τὴν Ἑλλάδα οὐχ ἥττον τῶν τὸ χριστιανικὸν θρήσκευμα πρεσβεύόντων συμπολιτῶν αὐτῶν καὶ ἀπόδειξις ἔστω ὁ Κύριος Ναχαμούλης, ὅστις ἐν τῷ τρίτῳ μαθήματι τοῦ 6^{ου} τμήματος τοῦ ῥηθέντος βιβλιαρίου προκειμένου περὶ τῶν καθηκόντων πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν βασιλέα, ἰδοὺ τίνας λέξεις ἐνθέτει εἰς τὸ στόμα τοῦ ἐρωτωμένου παιδός. «Πατρίς ἐστίν ὁ τόπος ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη καὶ ἐνθα ζῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων οἵτινες ἀσφαλίζουν εἰς ἅπαντας τοὺς πολίτας τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἰδιοκτησίας των, τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων, τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς βιομηχανίας αὐτῶν.» Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ ποία ἡ πατρίς σου, τί ἐντίθεται εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰσραηλίτου παιδός τοῦ ἀπογόνου τοῦ Ἰούδα καὶ Ἰακώβ; ἡ Ἑλλάς. Τοῦτο ἀρκεῖ ὁ παῖς δὲν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος, εἶναι Ἕλληνας· τί σημαίνει ἂν ἡ βίβλος καὶ ὅχι τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἡ βάσις τῆς θρησκείας του; — Καὶ παρκατιῶν ἀκούσατε μεθ' ὁπείας ὑπερηφανείας καὶ στοργῆς διηγεῖται ὁ Ἰσραηλίτης παῖς τὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα καθήκοντα αὐτοῦ. «Κατὰ κοινωνικὴν τε καὶ θρησκευτικὴν ἐντολὴν ὀφεί-

λομεν πλήρη ὑποταγὴν καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους τοῦ κράτους, συμμεριζόμενοι τῶν βαρῶν ὡς συμμεριζόμεθα τῶν δικαιωμάτων, νὰ ὑπηρετῶμεν καὶ ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα, νὰ τὴν ὑπερασπίζωμεν, καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτῆς νὰ θυσιάσωμεν τὰ ἀγαθὰ μας καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν. Ἴδου δὲ πῶς διαγράφονται τὰ πρὸς τὸν Βασιλέα καθήκοντα. «Ὅφειλομεν αὐτῷ πίστιν, σέβας, ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν· προσέτι δὲ ὀφείλομεν νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς τὸν Ὑψίστον τὰς δεήσεις ἡμῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ὡς καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ κράτους.»

Ἴσως ἀδιάφορος ὀφθαλμὸς δὲν ἀποδώσῃ ἀρκετὴν ἀξίαν εἰς τὸ ἄνω βιβλίον, ἡμεῖς ὅμως τὸ θεωροῦμεν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πολὺτιμον καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνεγράψαμεν ἐνταῦθα τὰς δύο ταύτας λέξεις.

M.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ

ὑπὸ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου

«ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

(Τόμος Α'. Φυλλάδιον Α'.—Σελ. 1—64.

Ἐν Ἀθήναις, 1870.)

Ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον ἐκλεχθεῖσα παρὰ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ πενταμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ᾠδῶν, ἐθίμων, δημοδῶν ἀσμάτων, μύθων, παραμυθίων, παροιμιῶν καὶ αἰνιγμάτων ἐξέδοτο τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς εἰρημένης συλλογῆς, περιέχον ἑνδεκα δημῶδη παραμύθια μετὰ σχολίων καὶ ὑποσημειώσεων.

Τὸ ἔργον ὃ ἀνέλαθεν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσὸς εἶναι ἔργον ἄξιον παντὸς ἐπαίνου. Εἶναι ἡ ἐκ τῆς λήθης τῶν αἰώνων διάσωσις τῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ πολυτλήμονος Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅτε ὁ ἐπαχθὴς τῆς δουλείας ζυγὸς ἐβάρυνε τὸν τράχηλον τοῦ Ἑλλήνος, ὅτε τὸ ξίφος τῶν κατακτητῶν ἤρδεν με αἷμα τὰς εὐανθεῖς τῆς Ἑλλάδος χώρας, καὶ ἡ μεμολυσμένη τοῦ ξενισμοῦ πνοὴ ἠπεῖλει νὰ μαράνη πᾶν ἄγνόν τῆς

πατρίδος μας ἄνθος, δύο τινα διέσωσαν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἐκείνου, ἡ θρησκεία καὶ ἡ γλῶσσα.

Φεύγοντες τὴν λεηλασίαν καὶ τὸν σίδηρον, προτιμῶντες τὴν ἐντιμὸν πενίαν τῆς αἰσχροῦ δουλείας, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήρχοντο τὰ ἀπόκρημνα ὄρη καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ζωογόνου αὔρας καὶ τῶν ἀρχαίων ἀναμνήσεων ἐμελπον τὸ ἄσμα τῆς ἐλευθερίας. Ἐγκαταλιμπάνοντες τοὺς βεβηλωθέντας ναοὺς των, οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου κατέφευγον πολλάκις εἰς ὑπογείους τρώγλας καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὸ φέγγος ἀσθενοῦς λυχνίας ἐνεστάλαζον εἰς τὰς ταλαιπωρημένας ψυχὰς τὸ βάλαμιον τῆς παραμυθίας τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας.

Φράττουσαι τὰ ὦτα εἰς τὰς σατανικὰς καὶ ψυχοφθόρους τῶν ἄλλοφύλων εἰσηγήσεις, αἱ γυναῖκες συνοιθρίζοντο περὶ τὴν ἐλατίνην τῆς καλύβης πυρὰν καὶ ἐκεῖ ἠκροῶντο τῶν ἀφελῶν τῆς γραίας μάμης διηγήσεων σχετιζομένων πλειστάκις μετὰ τὴν τύχην καὶ τὰ παθήματα αὐτοῦ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ δημῶδη ἄσματα καὶ διηγήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰσιν ἱερὰ κειμήλια ἅπερ αἱ ἐπερχόμεναι γενεαὶ μετ' εὐλαθείας ὀφείλουσι νὰ μεταβιβάζωσιν ἀλλήλαις. Ἀρχὴν σχόντα τὴν δούλωσιν τῆς πατρίδος καὶ τέλος τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς, εἰσὶ τὰ τροπάρια τῆς ἐβδομάδος τῶν παθῶν τοῦ ἔθνους μας.

Ὅθεν συγχαίροντες ἀπὸ καρδίας τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον Παρνασσὸν δι' ὅπερ ἀνέλαθεν ἐθνικὸν ἔργον, παρατρύνομεν τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς νὰ προσενέγκωσι τῷ συλλόγῳ τὴν συνδρομὴν των πέμποντες αὐτῷ πρὸς δημοσίευσιν ὅ,τι δύναται καὶ γινώσκει ἕκαστος περὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐθίμων, δημοδῶν ἀσμάτων, μύθων, παραμυθίων, παροιμιῶν αἰνιγμάτων κτλ. καθόσον ἡ τοιαύτης ὕλης συγκομιδὴ εἶναι ἔργον τῶν πολλῶν· πρὸς δὲ συνιστῶμεν τοῖς πᾶσι τὴν ἀπόκτησιν τῶν περιοδικῶς ἐκδιδομένων τευχῶν ἀντὶ τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀσημάντου ποσοῦ τῆς μιᾶς δραχμῆς.

I. X. K.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Κύριός τις λίαν ὀξύθυμος εἶχεν ὑπηρέτην, ὅστις γνωρίζων τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐθέντου του ἠναγκάζετο νὰ ὑπομένῃ πολλὰς βασάνους.